

بررسی تأثیر مصرف آب انار بر پارامترهای اسپرم و پتانسیل باروری در موش

امید امینی راد^۱ دکتر محمدعلی خلیلی^۲ حمیدرضا سلطانی گردفرامرزی^۳

^۱دانشجوی پزشکی، ^۲ مرکز تحقیقاتی و درمانی ناباروری، دانشگاه علوم پزشکی شهیدصدوقی بزد ^۳ دانشجوی پزشکی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بزد

مجله پزشکی هرمزگان سال سیزدهم شماره سوم پاییز ۸۸ صفحات ۱۸۲-۱۸۸

چکیده

مقدمه: باروری یک اسپرم به پارامترهای مختلفی نظیر تعداد، تحرک و مرفوولوژی آن بستگی دارد که عوامل متعددی بر آن اثر می‌گذارند. رادیکال‌های آزاد از جمله این عوامل به شمار می‌آیند. عناصری همچون ویتامین E و C و پلی فنول خاصیت آنتی‌اکسیدانی دارند. با توجه به ضعف مایع سمن در دفاع آنتی‌اکسیدانی و وجود مقادیر قابل توجهی از ترکیبات فوق در آب انار، این مطالعه با هدف تعیین اثر مصرف آب انار بر پارامترهای اسپرم و پتانسیل باروری در موش صورت گرفته است.

رووش کار: در این مطالعه تجربی، تعداد ۲۰ رأس موش نر بالغ به روشن تصافی انتخاب و با هدف بررسی تغییرات تعداد، تحرک (تعداد اسپرم های پیشرونده، غیرپیشرونده و بی‌تحرک)، مرفوولوژی (شکل و اندازه طبیعی) و پتانسیل باروری اسپرم بدنیال مصرف آب انار با غلظت ۲۰ درصد، در دو گروه ۱۰ تایی تقسیم‌بندی شدند. تتابیع با آزمون آماری من ویتنی با استفاده از نرم‌افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج: مصرف آب انار به طور معنی‌باری تعداد کل اسپرم در گروه مورد (12.6 ± 4.9) را نسبت به گروه شاهد (14.0 ± 2.2) افزایش داد ($P < 0.05$). همچنین درصد اسپرم‌های غیر پیشرونده در گروه مورد نسبت به گروه شاهد کاهش معنی‌داری داشت ($P = 0.015$). مرفوولوژی اسپرم‌ها (1.0 ± 0.0) و همچنین تعداد موالید زنده موش‌های ماده هم قفس با موش‌های نر مورد مطالعه نیز در دو گروه مورد بررسی تفاوت معنی‌داری را نشان داد ($P = 0.007$).

نتیجه‌گیری: به نظر می‌رسد مصرف آب انار در بهبود وضعیت پارامترهای اسپرم مؤثر است. بنابراین تجویز آن با توجه به گیاهی بودن آن، جهت بهبود وضعیت اسپرم مردان نابارور پیشنهاد می‌گردد.

کلیدواژه‌ها: آب انار - پتانسیل باروری اسپرم - تعداد اسپرم - تحرک اسپرم - باروری

نویسنده مسئول:
امید امینی راد
مرکز تحقیقاتی و درمانی ناباروری
دانشگاه علوم پزشکی شهیدصدوقی بزد
بزد - ایران
تلفن: +۹۸۹۱۳۱۵۶۸۶۴
پست الکترونیکی:
Omid_amini2007@yahoo.com

دربافت مقاله: ۸۷/۷/۶ اصلاح نهایی: ۸۷/۴/۱۷ پذیرش مقاله: ۸۷/۴/۳

مقدمه: باروری یک اسپرم به پارامترهای مختلفی نظیر تعداد، تحرک و مرفوولوژی آن بستگی دارد (۵). در بررسی‌های صورت گرفته، مقادیر ناچیزی از آنزیمهای آنتی‌اکسیدان مؤثر بر ROS و دیگر رادیکال‌های آزاد در اسپرم شناخته شده‌اند (۶). در میان آنتی‌اکسیدان‌های موجود، امروزه منابع گیاهی، توجه بسیاری از پژوهشگران را جلب کرده است که از جمله مطالعات مشابه صورت گرفته می‌توان به بررسی خاصیت آنتی‌اکسیدانی گیاهانی نظیر توت سیاه، تمشک و پرتقال اشاره کرد. در این میان انار از خاصیت آنتی‌اکسیدانی قابل ملاحظه‌تری برخوردار است (۷). انار میوه‌ای است که

باروری یک اسپرم به پارامترهای مختلفی نظیر تعداد، تحرک و مرفوولوژی آن بستگی دارد (۱-۳)، که بنابر مطالعات صورت گرفته، پارامترهای مذکور تا حد قابل توجهی نسبت به رادیکال‌های آزاد آسیب‌پذیرند (۴). در این میان (ROS) Reactive Oxygen Species از جمله قوی‌ترین رادیکال‌های آزاد به شمار می‌آید (۵). در طرف مقابل رادیکال‌های آزاد، آنتی‌اکسیدان‌ها وجود دارند که تولید رادیکال‌های آزاد و پراکسیداسیون لیپید را کنترل،

آمد و نمونه در ظرف کشت فالکن حاوی $1\text{ml}\times 500$ محیط کشت T6 (اسمولاریتی 265 ± 260 - 265 و PH 7.4 ± 2) باز شد تا اسپرمها آزاد شوند. محیط کشت بطور تازه تهیه شده و قبل از استفاده در انکوباتور 37°C درجه گرم شده بود. نمونه $1\text{ml}\times 10$ بعد از مخلوط کردن و یکستسازی محیط کشت، از آن گرفته و در دو طرف لام تمیز ریخته شد. به یکی $1\text{ml}\times 5$ رنگ گیمسا اضافه شد تا مرغولوژی اسپرمها بهتر سنجیده شود و به دیگری چیزی اضافه نشد تا از آن، جهت شمارش و تحرک اسپرم استفاده $400\times$ شود. لام را در زیر میکروسکوپ نوری با بزرگنمایی $\times 400$ گذاشته و در چند شان میکروسکوپی به صورت تصادفی، اسپرمها شمرده و از اعداد حاصله میانگین گرفته شد. سپس با دستگاه شمارنده تعداد 100 اسپرم در 3 دسته پیشروند (non prog) ، حرکت غیرپیشروند (progressive) ، حرکت گرفته شده (immotile) (جای گرفتند). اسپرم پیشروند شامل اسپرم‌هایی است که با ضربات شلاقی دم خود حرکت رو به جلو دارند. اسپرم با حرکت غیرپیشروند اسپرم‌هایی هستند که فقط دم آنها حرکت دارد ولی سر آنها ثابت است و اسپرم بی‌تحرک هیچ حرکتی ندارد (22). در آخر به کمک دستگاه کانتر و با استفاده از نمونه رنگ‌آمیزی شده، تعداد 100 اسپرم به 2 گروه طبیعی و غیرطبیعی تقسیم شدند. اسپرمها با سر داسی شکل، دم صاف و هسته پررنگ طبیعی تلقی شده و بقیه غیرطبیعی دستributed شدند (22). عمل شمارش چند بار تکرار و سپس از آنها میانگین گرفته شد. در نهایت نتایج پارامترهای اسپرم در میکروسکوپ نوری در دو گروه مقایسه شدند و تعداد، تحرک، مرغولوژی و پتانسیل باروری با تست آماری U -mann-whitney و نرم‌افزار SPSS 7.14 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

نتایج:

میانگین تعداد کل اسپرمها در گروه مورد 49.7 ± 12.61 و در گروه شاهد 24.26 ± 15.18 بود. آمد که ارتباط معنی‌داری ($P=0.014$) را از نظر تعداد اسپرم در دو گروه مورد بررسی بعد از مصرف آب انار شناسان می‌دهد. از طرفی درصد اسپرم‌های طبیعی به عنوان شاخصی برای ارزیابی مرغولوژی اسپرمها مورد ارزیابی قرار گرفت و ملاحظه شد که میانگین درصد اسپرم‌های گروه مورد (79.1 ± 7.26) بطور

خاصیت آنتی‌اکسیدانی (8)، ضد سرطانی (9)، ضد آپوپوتیک (10)، خاصیت محافظت از سلول‌های قلبی (11) و ضد‌هیپرلیپیدمی (12) را دارد. آب انار تازه غنی از ویتامین C و ترکیبات پلی فولیک مثل آنتوسیانین، پونیکالزالزین، الاجیک اسید و گالیک اسید است (5). همچنین پیش از این نیز مطالعاتی در خصوص اثرات ویتامین‌های نظیر ویتامین E و C بر پارامترهای اسپرم صورت گرفته است (12). با توجه به ضعف مایع سمن در خصوص دفاع آنتی‌اکسیدانی ($14,15$) و همچنین با توجه به مطالعات مشابه پیشین در مورد اسپرم و عوامل مؤثر بر پارامترهای آن ($16-18$) و اثرات فیزیولوژیک بررسی شده در مورد آب انار (19) این مطالعه با هدف بررسی اثرات آب انار بر پارامترهای اسپرم و پتانسیل باروری در موش آزمایشگاهی صورت گرفته است.

روش کار:

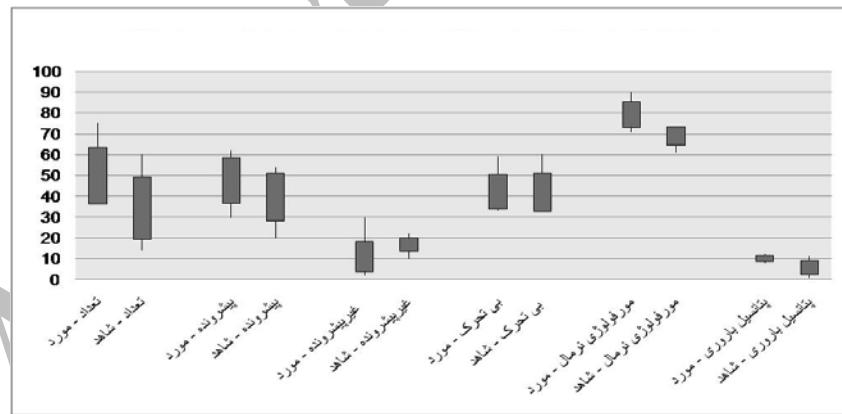
مطالعه حاضر، یک مطالعه تجربی بوده که طی آن تعداد 20 رأس موش نر بالغ به روش تصادفی انتخاب و با هدف بررسی تغیرات تعداد، تحرک (تعداد اسپرم‌های پیشروند، غیرپیشروند و بی‌تحرک)، مرغولوژی (شکل و اندازه طبیعی) اسپرم و پتانسیل باروری بینبال مصرف آب انار، در دو گروه دهتابی تقسیم‌بندی شدند بدین صورت که ابتدا موش‌ها به مدت یک هفته جهت سازگاری با محیط آزمایش، در خانه حیوانات با درجه حرارت کنترل شده ($22-24$ درجه سانتیگراد) و سیکل نوری 12 ساعت تاریکی/روشنایی نگهداری شدند. سپس گروه شاهد ($n=10$) آب و غذای معمولی و گروه مورد ($n=10$) فقط از آب انار تازه $(20\%)/20$ و غذای معمولی استفاده کردند (21). این کار به مدت یک دوره اسپرماتوژن موش یعنی یک ماه به طول انجامید. بعد هر یک از موش‌های هر دو گروه با یک موش ماده بالغ بصورت جداگانه در یک قفس قرار گرفتند تا از لحاظ پتانسیل باروری نیز بررسی شوند (5). پتانسیل باروری یعنی توانایی تشکیل شدن جنین و چون موش‌های ماده آب انار مصرف نکرده‌اند، بهبود این پارامتر نشان‌دهنده افزایش تعداد اسپرم‌های سالم خواهد بود. برای بررسی این پارامتر تعداد نوزادان شمارش شدند. بعد از کشتن موش‌ها به روش قطع نخاعی، از قسمت دمی یکی از اپی‌دیدیم‌های آنها اتوپسی بعمل

غیرپیشرونده در گروه مورد ($10/3\pm7/79$) و در گروه شاهد ($16/7\pm3/29$) بود. همچنین میانگین درصد اسپرم‌های بی‌تحرک نیز در دو گروه مورد بررسی ارتباط معنی‌داری نداشتند. در نهایت قدرت باروری اسپرم موش‌ها از نظر تعداد موالید زنده موش‌های ماده هم قفس آنها بررسی شد و میانگین تعداد موالید زنده در گروه مورد $10\pm1/23$ و در گروه شاهد $5/5\pm3/27$ بود. بدست آمد (نمودار شماره ۱) که ارتباط معنی‌داری از نظر تعداد موالید زنده در موش‌های ماده هم قفس با موش‌های نر مورد مطالعه بدلیل مصرف آب انار در دو گروه مورد بررسی مشاهده شد ($P=0/007$).

معنی‌داری از میانگین درصد اسپرم‌های گروه شاهد ($7/9\pm4/5$) کمتر می‌باشد ($P=0/001$). همانطور که در نمودار شماره ۱ نیز به آن اشاره شده است، درصد اسپرم‌های پیشرونده به عنوان شاخصی برای ارزیابی قدرت تحرک اسپرم در دو گروه مورد و شاهد بررسی شد که میانگین این درصد در گروه مورد $47/55\pm11/1$ و در گروه شاهد $39/5\pm11/5$ بود. بدست آمد که ارتباط معنی‌داری از این نظر در دو گروه مورد و شاهد وجود نداشت، در حالی که کاهش معنی‌داری از نظر درصد اسپرم‌های غیرپیشرونده در گروه مورد نسبت به گروه شاهد ملاحظه شد ($P=0/007$) (جدول شماره ۱). از این نظر نیز میانگین درصد اسپرم‌های

جدول شماره ۱- نتایج حاصل از پارامترهای اسپرم و پتانسیل باروری در دو گروه مورد و شاهد

P-value	Mean±SD		Max		Min		پارامترهای اسپرم
	شاهد	مورد	شاهد	مورد	شاهد	مورد	
.0/014	۲۴/۲۶±۱۵/۱۸	۴۹/۷±۱۳/۷۱	۶۰	۷۵	۱۴	۳۷	تعداد ($\times 10^6$)
.0/088	۳۹/۵±۱۱/۵۷	۴۷/۵۵±۱۱/۱	۵۴	۶۲	۲۰	۳۰	پیشرونده
.0/007	۱۶/۷±۳/۳۹	۱۰/۳±۷/۷۹	۲۲	۳۰	۱۰	۲	غیرپیشرونده
.0/730	۴۱/۸±۹/۳۴	۴۲/۱۵±۸/۲۷	۶۰	۵۹	۳۳	۳۳	بی‌تحرک
.0/001	۶۸/۹±۴/۵	۷۹/۱±۶/۲۶	۷۳	۹۰	۶۱	۷۱	مرفوولوژی طبیعی
.0/007	۵/۵±۲/۲۷	۱۰±۱/۲۳	۱۱	۱۲	۱	۸	پتانسیل باروری

نمودار شماره ۱- شاخص‌های پراکنده‌ی پارامترهای اسپرم در دو گروه مورد و شاهد

در مطالعه‌ای که در سال ۲۰۰۷ بر روی رت انجام داده، به این نتیجه رسیدند که آب انار با غلظت ۱۰٪ بر هر سه پارامتر مذکور، اثر معنی‌داری دارد و غلظت ۷۵٪ فقط بر پارامتر تعداد اسپرم مؤثر بوده و بر سایر پارامترها بی‌اثر می‌باشد. همین طور دوز ۲۵٪ بر هیچ پارامتری اثر نداشت.

بحث و نتیجه‌گیری:

نتایج این مطالعه نشان می‌دهد که مصرف آب انار در بهبود بعضی پارامترهای اسپرم مؤثر است و می‌تواند پارامترهای تعداد، تحرک غیرپیشرونده و مرفوولوژی طبیعی اسپرم را به طور معنی‌داری بهبود بخشد. Turk و همکاران

مطالعه حاضر نشان می‌دهد که آب انار کاهش معنی‌داری را در درصد اسپرم‌های غیرپیشرونده و غیرطبیعی ایجاد می‌کند. به نظر Mazzilli و همکارانش، اسپرم‌های WBC، غیرپیشرونده و بی‌تحرک و غیرطبیعی همچون می‌توانند آنیون سوپراکسید تولید کنند (۱۷) که خود یک عامل اکسیداتیو است و می‌تواند باعث کاهش پارامترهای اسپرم از جمله تحرک شود (۱۸). همانطور که در نتایج ملاحظه شد آب انار علاوه بر تأثیر بر پارامترهای اسپرم به طور معنی‌داری نیز در افزایش تعداد مواليد زنده در موش‌های ماده هم قفس با موش‌های نر مورد مطالعه علاوه بر قدرت باروری موش‌های نر، توان باروری موش‌های ماده نیز مؤثر بوده است و همچنین عدم حاملگی گروهی از موش‌های ماده بینبال طی شدن مدت زمان از پیش تعیین شده خود از مهمترین محدودیت‌های مطالعه حاضر به شمار می‌آید. در نهایت با توجه به یافته‌های مطالعه حاضر به نظر می‌رسد مصرف آب انار در بهبود وضعیت پارامترهای اسپرم مؤثر بوده و تجویز آن با توجه به اینکه گیاهی بوده و در دسترس می‌باشد جهت بهبود وضعیت اسپرم مردان نابارور پیشنهاد می‌گردد.

این نتایج با یافته‌های مطالعه حاضر تا حدود زیادی همخوانی دارد با این تفاوت که در مطالعه حاضر تنها دوز ۲۰ درصد آب انار، آن هم در موش سوری مورد بررسی قرار گرفت. همچنین در گزارشات Turk آمده است که آب انار با خاصیت آنتی‌اکسیدانی ناشی از ترکیبات فنولیک و ویتامین E و C، ملاتونین و لیکوپن خود باعث حذف رادیکال‌های آزاد می‌شود چون رادیکال‌های آزاد که در واکنش‌های روزمره بدن نیز تولید می‌شود را مسئول پراکسیداسیون لیپید غشا، کاهش تحرک اسپرم، آسیب به آن و در نهایت ناتوانی اسپرم در باروری تخمک و ایجاد یک حاملگی مؤثر (۲۳)، می‌دانند. (۵). این فرضیه توسط عده‌ای از محققین تأیید شده است (۲۴) از طرفی ویتامین E (۲۷) و ویتامین C (۲۶) دو آنتی‌اکسیدان مؤثر در حذف رادیکال‌های آزاد هستند که در آب انار نیز به میزان قابل توجهی وجود دارند (۲۹). آنچه در سال ۲۰۰۷ موش‌ها را به کم کادمیوم، در همکارانش در سال ۲۰۰۷ موش‌ها را به کاهش معرض یک استرس اکسیداتیو قرار دادند و شاهد کاهش فعالیت آنزیمهای آنتی‌اکسیدانی، پارامتر تعداد اسپرم و همچنین افزایش درصد اسپرم‌های غیرطبیعی بودند اما بعد از تجویز ویتامین E و C به این موش‌ها دریافتند که فعالیت آنتی‌اکسیدانی و تعداد کل اسپرم افزایش یافته است و از درصد اسپرم‌های غیرطبیعی نیز کاسته شده است (۱۳). لازم به ذکر است که پیش از این Zhang و Zheng در کشور چین نیز به نتایج مشابهی دست یافته بودند (۱۶). همچنین

References

منابع

- Check JH. Value of sperm morphology. *Fertile Steril*. 1995;8:571-576.
- MacLeod J, Gold RZ. The male factor in fertility and infertility. VI.Semen quality and certain other factors in relation to ease of conception. *Fertil Steril*. 1953;4:10-33.
- Esmael zadeh S, Farsi M, Bijany A. Effects of sperm morphology on pregnancy rate in IUI cycles. *Journal of Reproduction & Infertility*. 2007;8:205-212. [Persian]
- Ollero M, Gil-Guzman E, Lopez MC, Sharma RK, Agarwal A, Larson K, et al. Characterization of subsets of human spermatozoa at different stages of maturation: implications in the diagnosis and treatment of male infertility. *Hum Reprod*. 2001;16:1912-1921.
- Türk G, Sönmez M, Aydin M, Yüce A, Gür S, Yüksel M, et al. Effects of pomegranate juice consumption on sperm quality, spermatogenic cell density, antioxidant activity and testosterone level in male rats. *Clin Nutr*. 2008;27:289-296.

6. Esfandiari N, Sharma RK, Saleh RA, Thomas AJ Jr, Agarwal A. Utility of the nitroblue tetrazolium reduction test for assessment of reactive oxygen species production by seminal leukocytes and spermatozoa. *J Androl.* 2003;24:862-870.
7. Aviram M, Dornfeld L, Kaplan M, Coleman R, Gaitini D, Nitecki S, et al. Pomegranate juice flavonoids inhibit low-density lipoprotein oxidation and cardiovascular diseases: studies in atherosclerotic mice and in humans. *Drugs Exp Clin Res.* 2002;28:49-62.
8. Ricci D, Giampieri L, Buccini A, Fraternale D. Antioxidant activity of Punica granatum fruits. *Fitoterapia.* 2006;77:310-312.
9. Afaq F, Saleem M, Krueger CG, Reed JD, Mukhtar H. Anthocyanin and hydrolyzable tannin-rich pomegranate fruit extract modulates MAPK and NF-KappaB pathways and inhibits skin tumorigenesis in CD-1 mice. *Int J Cancer.* 2005;113:423-433.
10. Seeram NP, Adams LS, Henning SM, Niu Y, Zhang Y, Nair MG, et al. In vitro antiproliferative, apoptotic and antioxidant activities of punicalagin, ellagic acid and a total pomegranate tannin extract are enhanced in combination with other polyphenols as found in pomegranate juice. *J Nutr Biochem.* 2005;16:360-367.
11. Sumner MD, Elliott-Eller M, Weidner G, Daubenmier JJ, Chew MH, Marlin R, et al. Effects of pomegranate juice consumption on myocardial perfusion in patients with coronary heart disease. *Am J Cardiol.* 2005;96:810-814.
12. Fuhrman B, Volkova N, Aviram M. Pomegranate juice inhibits oxidized LDL uptake and cholesterol biosynthesis in macrophages. *J Nutr Biochem.* 2005;16:570-576.
13. Acharya UR, Mishra M, Patro J, Panda MK. Effect of vitamins C and E on spermatogenesis in mice exposed to cadmium. *Reprod Toxicol.* 2008;25:84-88.
14. Alvarez JG, Storey BT. Differential incorporation of fatty acids into and peroxidative loss of fatty acids from phospholipids of human spermatozoa. *Mol Reprod Dev.* 1995;42:334-346.
15. Sharma RK, Agarwal A. Role of reactive oxygen species in male infertility. *Urology.* 1996;48:835-850.
16. Zheng RL, Zhang H. Effects of ferulic acid on fertile and asthenozoospermic infertile human sperm motility, viability, lipid peroxidation, and cyclic nucleotides. *Free Radic Biol Med.* 1997;22:581-586.
17. Mazzilli F, Rossi T, Marchesini M, Ronconi C, Dondero F. Superoxide anion in human semen related to seminal parameters and clinical aspects. *Fertil Steril.* 1994;62:862-868.
18. Kao SH, Chao HT, Chen HW, Hwang TI, Liao TL, Wei YH. Increase of oxidative stress in human sperm with lower motility. *Fertil Steril.* 2008;89:1183-1190.
19. Zarban A, Malekaneh M, Reza boghrati M. Antioxidant properties pomegranate juice and its scavenging effect on free radicals. *Journal of Birjand University of Medical Sciences.* 2007;14:19-26. [Persian]
20. Boateng J, Verghese M, Shachelford L, Walker LT, Khatiwada J, Ogutu S, et al. Selected fruits azoxymethane (AOM)-induced aberrant crypt foci (ACF) in fisher 344 male rats. *Food and Chemical Toxicology.* 2007;45:725-732.
21. Kempinas WD, Suarez JD, Roberts NL, Strader LF, Ferrell J, Goldman JM, et al. Fertility of rat epididymal sperm after chemically and surgically induced sympathectomy. *Biol Reprod.* 1995;59:897-904.
22. World Health Organization. WHO laboratory manual for examination human semen and Semen-cervical mucus Interaction. Cambridge: Cambridge university press; 1999.
23. Gil-Guzman E, Ollero M, Lopez MC, Sharma RK, Alvarez JG, Thomas AJ Jr, et al. Differential production of reactive oxygen species by subsets of human spermatozoa at different stages of maturation. *Hum Reprod.* 2001;16:1922-1930.
24. de Lamirande E, Jiang H, Zini A, Kodama H, Gagnon C. Reactive oxygen species and sperm physiology. *Rev Reprod.* 1997;2:48-54.
25. Sanocka D, Kurpisz M. Reactive oxygen species and sperm cells. *Reprod Biol Endocrinol.* 2004;2:1-7.

26. Henkel R. The impact of oxidants on sperm functions. *Andrologia*. 2005;37:205-206.
27. Sönmez M, Yüce A, Türk G. The protective effects of melatonin and vitamin E on antioxidant enzyme activities and epididymal sperm characteristics of homocysteine treated male rats. *Reprod Toxicol*. 2007;23:226-231.
28. Sönmez M, Türk G, Yüce A. The effect of ascorbic acid supplementation on sperm quality, lipid peroxidation and testosterone levels of male Wistar rats. *Theriogenology*. 2005;63:2063-2072.
29. El-Nemr SE, Ismail IA, Ragab M. Chemical-composition of juice and seeds of pomegranate fruit. *Nahrung-Food*. 1990;34:601-606.

Archive of SID

Influence of pomegranate juice on sperm parameters and fertility in mice

O. Amini Rad¹ M.A. Khalili, PhD² H.R. Soltani Gord Faramarzi³

Medical Student¹, Research & Clinical Center for infertility², Shahid Sadoughi Medical University of Yazd, Medical Student³, Islamic Azad University of Yazd, Yazd, Iran.

(Received 27 Sep, 2008 Accepted 8 Jul, 2009)

ABSTRACT

Introduction: Sperm fertilization depends on a number of factors such as sperm count, motility and morphology. A variety of factors, including free radicals, may disturb the sperm characteristics. Elements such as vitamins C & E and polyphenols have anti-oxidant effects. Since sperms are weak in overcoming free radicals; the aim of this study was to determine the effect of (PJ) on sperm count, morphology, motility and fertility in mice.

Methods: In an experimental study, 20 male mice were studied with regard to their sperm parameters and fertility potential. Sperms were categorized into three groups with respect to their motility including progressive, non-progressive, immotile. Mice were divided into control group ($n=10$) and experimental group ($n=10$), randomly. The experimental group received 20% pomegranate juice for 1 month and one generation from each group was selected. By means of SPSS, Mann-Whitney test was used to compare the two groups.

Results: The results showed that pomegranate juice consumption increased sperm count in cases (49.7 ± 13.6) compared to control group (34.2 ± 15.1). The difference was statistically significant ($P=0.014$). The rate of non progressive motility in case group was decreased when compared with control group ($P=0.007$). In addition, the normal morphology of cases improved significantly ($P=0.001$). The rate of fertility increased from 5.5 ± 3.3 to 10.0 ± 1.3 in case mice ($P=0.007$).

Conclusion: Pomegranate juice is able to improve the quality of sperm parameters, as well as fertility potential in mice. Probably, intake of this antioxidant by infertile men improves the quality of their sperm parameters.

Key words: Pomegranin Protein, Punica Granatum – Sperm Capacitation – Sperm Count – Sperm Motility - Fertility

Correspondence:
O. Amini Rad.
Research & Clinical Center
for Infertility, Shahid Sadoughi
Medical University of Yazd.
Yazd, Iran
Tel: +98 913 1568644
Email:
Omid_amini2007@yahoo.com